

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan
de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
Datum	Bijlage(n)
20 januari 2006	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
IVW/TER/C11.0008.019	2050603710 en 2050603630
Onderwerp	
Beantwoording van vragen van de leden Duyvendak, Dijksma en Van Heteren over het onderzoek naar het vermeende giflek in de goederentrein die op 22 november 2004 vlakbij het NS-station van Arnhem werd stilgezet.	

Geachte voorzitter,

Bijgaand doe ik u toekomen, mede namens de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de antwoorden op de vragen van de leden Duyvendak, Dijksma en Van Heteren over het onderzoek naar het giflek in de goederentrein die op 22 november 2004 vlakbij het NS-station van Arnhem werd stilgezet.

1. Kent u het bericht 'Onderzoek giflek trein deugt niet'¹ waarin diverse onafhankelijke deskundigen grote vraagtekens plaatsen bij het rapport van de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de conclusies met betrekking tot het incident met de chemicaliëntrein?
1. Ja.
2. Wat is uw reactie op de in het artikel door genoemde deskundigen aangegeven bezwaren tegen het verrichte onderzoek door de Inspectie?
3. Wat is uw reactie op de stelling van de genoemde deskundigen, dat de gehanteerde meetmethodes niet deugen?

¹ De Gelderlander, 10 november 2005.

Postadres Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag

Telefoon 070 351 61 71
Fax 070 351 78 95

4. Deelt u de mening dat het onderzoek dat door de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) is uitgevoerd, voldoende antwoord geeft op alle vragen die met het incident² verband houden? Zo ja, waarom?

2.,3. en 4. Het incident heeft geleid tot diverse onderzoeken naar de oorzaken. Deze onderzoeken zijn verricht door verschillende instanties, waaronder de Inspectie Verkeer en Waterstaat en het RIVM, en waren gericht op verschillende aspecten van het incident. Het onderzoek van de Inspectie Verkeer en Waterstaat is ingesteld om te beoordelen of het mogelijk is dat methyl-tert butylether (MTBE) is ontsnapt uit de trein, waardoor een aantal mensen onwel is geworden. Ik ben van mening dat het verrichte onderzoek, dat is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de brandweer en ongevallenbestrijding Nedtrain, voldoende antwoord geeft op die onderzoeksvraag. De conclusie is dat er geen enkele indicatie is dat de stof uit de trein heeft kunnen ontsnappen. In dat licht is het voor mij onduidelijk waardoor een aantal personen onwel is geworden. Ook uit onderzoek verricht door andere instanties dan de Inspectie Verkeer en Waterstaat is hierover geen duidelijkheid ontstaan.

5. Hoe verklaart u het feit dat diverse deskundigen die het onderzoek van de Inspectie Verkeer en Waterstaat hebben doorgelicht, constateren dat de tekortkomingen in het onderzoek onvoldoende zijn belicht en dat er bovendien verkeerde conclusies zijn getrokken?
5. Mijn conclusie is dat het onderzoek op een juiste manier heeft plaatsgevonden en een betrouwbaar antwoord geeft op de gestelde onderzoeksvraag. De trein is uitgebreid onderzocht op alle mogelijke vormen van ontsnappen van de stof, zowel in vloeibare als in gasvorm. Er zijn geen gebreken aan de trein geconstateerd, noch andere feiten en omstandigheden die tot het ontsnappen van de betreffende stof hebben geleid of hadden kunnen leiden. Het onderzoek van de IVW, mede uitgevoerd door de brandweer en ongevallenbestrijding Nedtrain, had een uitgebreider karakter en richtte zich op veel meer mogelijke indicaties dan waaraan in het artikel werd gerefereerd. Zo werd bij inspectie van de trein geen vloeistof waargenomen en tevens werden er geen sporen van ontvetting waargenomen, wat zou wijzen op het ontsnappen van de stof in vloeibare vorm. Ook de bodem-, zij- en eindafsluiters aan de onderzijde van de trein zijn geïnspecteerd. Hier werden evenmin sporen van eventuele lekkage gevonden. Bij het mangat van een der wagens werd geconstateerd dat een van de vier knevels bij aantikken iets bewoog. De overige drie knevels waren volgens de voorschriften aangedraaid. Het feit dat een knevel nog iets bewoog kan niet leiden tot het ontsnappen van de stof. Bovendien werden na opening van het mangatdeksel geen gebreken geconstateerd aan de aanwezige pakking.

² De Gelderlander, 10 november 2005, "Onderzoek giflek trein deugt niet"

6. Waarop baseert de IVW haar bevindingen dat de giftige stof methyl-tert butylether niet in gasvorm is ontsnapt?
6. De gebruikte wagens waren niet voorzien van een overdrukventiel, maar slechts van een beluchtingsventiel. Al deze ventielen functioneerden zonder mankementen. Om die reden kan geconcludeerd worden dat de giftige stof niet op deze wijze in gasvorm kan zijn ontsnapt. Daarnaast is uitgebreid onderzoek gedaan naar mogelijke andere manieren waarop de stof in gasvorm ontsnapt zou kunnen zijn. Ook hier is geen enkele indicatie in die richtingen gevonden. Een belangrijk gegeven is ook dat er geen geur van de stof is waargenomen, iets wat bij het vrijkomen van slechts zeer kleine hoeveelheden van de stof wel het geval zou zijn geweest.
7. Deelt u de mening dat een onderzoek dat uren later plaatsvindt, waarbij bovendien de weerscondities veranderd zijn en de trein stilstaat, tot andere meetresultaten kan leiden dan het daadwerkelijke moment waarop tientallen NS-medewerkers en politieagenten onwel werden toen de trein wel reed en de weersomstandigheden anders waren? Zo neen, waarom niet?
7. Het onderzoek heeft zich gericht op de vraag of de stof mogelijk ontsnapt is uit de trein. Dit onderzoek heeft inderdaad onder andere omstandigheden plaatsgevonden. Daarom is gekeken naar aanwijzingen dat de stof, in welke vorm dan ook, ontsnapt kan zijn voor dit onderzoek plaatsvond, ongeacht de omstandigheden waaronder dit zou kunnen plaatsvinden. Van het ontsnappen van de stof is niets gebleken.
Ik ben van mening dat de gewijzigde omstandigheden niets afdoen aan de conclusie van het onderzoek.
8. Kunt u verklaren hoe het mogelijk is dat bij vijftien agenten die in de buurt van de lekkende trein waren, in het ziekenhuis een hoge dosis van de stof MTBE in het bloed is aangetroffen, een stof die kanker kan veroorzaken, maar de geur van deze stof niet in Arnhem is waargenomen? Zo neen, hoe kan het dan dat bij deze agenten een hoge dosis van de stof MTBE in het bloed is aangetroffen?
8. Het onderzoek aan de bloedmonsters is uitgevoerd door het RIVM. Op grond van contra-expertise mag er van worden uitgegaan dat de metingen aan de bloedmonsters door het RIVM op een betrouwbare wijze hebben plaatsgevonden. Ik kan slechts verklaren dat het onderzoek aan de tankwagens heeft opgeleverd dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat gebreken daaraan de oorzaak zijn van de vastgestelde concentraties. Ook andere bij het gebeuren betrokken hulpdiensten hebben geen verklaring gevonden. Dat in het bloed van de betrokken agenten de stof MTBE is aangetroffen is een indicatie dat de betrokken agenten op enigerlei wijze (inhalatie, oraal of dermaal) aan concentraties MTBE zijn blootgesteld. Er is echter geen zicht hoe deze stof mogelijk is vrijgekomen. Uit het onderzoek blijkt niets van vrijkomen van de stof uit de trein.

9. Deelt u de visie van de genoemde deskundigen dat de meetapparaten van de brandweer niet verfijnd genoeg zijn? Zo ja wat gaat u daaraan doen?
10. Vindt u dat de brandweer betere meetapparatuur nodig heeft? Zo neen, waarom niet?
9. en 10. De meetapparatuur die de brandweer voor dit onderzoek heeft gebruikt was voldoende nauwkeurig en verfijnd om tot betrouwbare conclusies te komen. Daar waar nauwkeuriger en verfijnder apparatuur nodig is, kan de brandweer een beroep doen op de faciliteiten van de MilieuOngevallendienst van het RIVM en dit is in het betreffende geval ook gebeurd.
11. Bent u van plan het onderzoek van Inspectie Verkeer en Waterstaat nog eens tegen het licht te houden? Zo neen, waarom niet?
11. Naar aanleiding van de betreffende persberichten en van deze kamervragen is het onderzoek van de IVW nog eens tegen het licht gehouden. Dit heeft enige tijd gekost. De oorspronkelijke conclusies blijven echter overeind.
12. Deelt u de visie van de in het artikel genoemde deskundigen dat het protocol voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in Nederland niet afdoende is? Zo neen, wat zijn daarvoor uw argumenten?
12. Het incident geeft mij geen reden te veronderstellen dat het protocol voor het vervoer van gevaarlijke stoffen niet afdoende is.
13. Wilt u deze vragen uiterlijk op 5 december aanstaande beantwoorden?
13. Helaas heeft de beantwoording van deze vragen meer tijd gevegd, om redenen zoals onder antwoord 11 beschreven.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Karla Peijs